

Híd és ajtó

(a trt mrt-világnap)

Senki nem mondta, hogy vannak a világon trt mrtök. Még anyukám se. Így persze azt sem tudtam, hogy a trt mrtöknek világnapja is van. A vonatot vártam, amikor először megláttam a feliratot az állomás falán. Nagy, fehér betűkkel virított velem szemben a neonfényben: TRT MRT. De jött a vonat hamarosan, és én felszálltam az egyik kocsiába. Azt hittem ennyi. De nem. Miután beültem az egyik fülkébe, lapozgatni kezdtem az újságot. A főszerkesztői jegyzet tömör volt, a címe is csak ennyi: Trt mrt. Jött a kalauz, és ahelyett, hogy megkérdezte volna, van-e jegyem, csak annyit mormogott az orra alá: trt mrt. Majd fogta magát, és odébbállt. Éreztem, hogy valami nincs rendben. Arra gondoltam, ez is csak valami furcsa álom, amiből majd valahogy kikeveredem. Ettől megnyugodtam, és ültem tovább, várva, hogy felébredek. Trt mrt, trt mrt, mindenhol csak ez hallatszódot. A következő megállón már embereket sem láttam, csak trt mrtök álltak csoportokban, és várták, hogy a vonat lefékezzen. A csinos állomásfőnöknő helyett, aki iránt halovány szimpátiával viseltem, egy trt mrt lépett a vonat mellé, ő lengette meg az állomásfőnöknő piros zászlaját, és ő fújta bele a sípjába is. De sípszó helyett csak annyit lehetett hallani: trt mrt.

A kocsmában, ahova elmentem meccset nézni, mindenki trt mrt volt. A pincéernő így köszönt: Trt mrt! Szerencsére a közvetítés németül ment, amire a vendégek csak annyit mondtak: Trt mrt! Félve néztem szét, és láttam, mindenki egyfajta cigit szív. A cigisdobozokon nagy fekete betűkkel azt írta: Trt mrt! A betűk be voltak keretezve! Elkezdtem lassabban szedni a levegőt, de ez sem segített. Egy kiállításra is elmentem, hozzám lépett egy trt mrt, nyomogatni kezdte a vállam, és beszélt is hozzám. Sorry, I don't speak trt mrt, mondtam. Erre azt mondta: Trt mrt! Gyorsan odaszaladtam a ruhatárhoz, és leadtam a kabátom. A trt mrt ettől láthatóan megnyugodott. Aztán

nézegetni kezdtem a képeket, egyszer csak az egyikről megszólalt egy nő. Le sem merem írni, hogy mit mondott. Akkor egy tetető közepén találtam magam. Ahogy mentem, az út kezdett nagyon merőlegesen lejtteni. Annyira lejtett, hogy kénytelen voltam gyorsabban lépkedni. Előbb csak kocogtam, aztán egyre gyorsabban és gyorsabban szaladtam, annyira lejtett. Végül már csak zuhantam lefelé. Amikor leértem, láttam egy taxist, aki megkérdezte tőlem: Trt mrt? Csak annyit válaszoltam (közben féltem): Trt mrt! Ez csak egy álom, ez csak egy álom, ismételttem, de nem az volt.

Tudtam, valami történt, amiről csak én nem tudok.

(senki nem mondta)

Nyolc ajtóból hét kék volt.

Velem együtt pont nyolcan is voltunk. Remélhetőleg az az ajtó lesz az enyém, amelyik nem a kék, gondoltam. Pedig a kék volt a kedvenc színem, de valamiért nem szerettem volna azon bemenni. Beszélni kezdtem az ajtókhöz, hátha úgy lesz, ahogy remélem. De a nyolc ajtóból egyik sem hitte el, hogy igazat is mondhatok. Láttam rajtuk, hogy így van. Sajnáltam, de nem tehettem semmit. Pedig szerettem volna.

Most mit is tegyek? – kérdeztem, de nem történt semmi.

Reggel lett közben, mert az idő azért múlt, pedig egyedül abban reménykedtem, valahogy megállíthatom. Minden ajtó egyben híd is egy újabb ajtó felé, gondoltam. Csak ennyit tudtam kipróbálni az agyamból. Még egy nap elmúlt így, s hiába keltem fel fél ötkor, egyszer csak fél nyolc lett, s indulnom kellett dolgozni. De az ajtók zárva maradtak, a körülöttem levők nem mozdultak, így kénytelen voltam én is maradni. Néztam a szomszédaimat, de láthatólag senki nem zavartatta magát. Arra gondoltam, régen a Kredenc együttes sztárja voltam. Sok fellépésünk volt, kisebb-nagyobb sikerrel. Egy időben sztriptíz táncot is vállaltam, ezért többször meg is vertek. Vagy ha nem vertek meg, akkor csúnyán fenyegetőztek. A rokonságomat szidták. Ez nem is lett volna baj, volt időm megszokni, de az ügyfelekből nyolc valamit akart is volna, amiből hétszer semmit sem tehettem. Vártam, hátha mégis.

(nyolc ajtóból hét kék volt)

De nem adták ingyen a lekvárt.

Először jött a régi magyartanárnőm. Három csupor lekvárt tartott a kezében, de semmi pénzért nem adott volna belőle. Kifogásolta a szavakat, melyeket használtam, de úgy tettem, mintha nem venném észre. Szerette volna, ha szebb szavakat használok, és szebben használok őket. Ha nem így tettem, csúnyán nézett rám. De nem tudtam, melyek azok a szebb szavak, én csak egy párat tudtam megjegyezni a több millióból, azokkal viszont úgy éreztem, valahogy majdcsak elboldogulok. Láttam, ahogy a társnőivel összeség a hátam mögött. Ez az én harcom, gondoltam, senki másé. Akkor az osztályfőnököm jött, mondta, nagyon örül, hogy idáig eljutottam. Ő se kevésbé alkoholistá, mint én, láttam rajta, de mindezek mellett boldognak is tűnt, noha inni tőlem nem kapott. A beszélgetőpartnerem mondott is valami ilyesmit, de nem tudtam odafigyelni. Próbáltam kedves lenni, ezért szerelmesek lettek belém mindazok, akiknek nem kellene, mondta az asszonyom. Úgy döntöttem, a vége az lesz, hogy meghatározom a körvonalakat. Eleje az volt, mert egyszer csak megindultam. De közepe valahogy nem lett, pedig szerettem volna, esetleg még büszke is lehettem volna magamra. Szégyelltem, de ahogy láttam, ez senkit nem érdekelt. Mit tehettem, kis reményem maradt csak, hogy valaki majd érti is. De nem sok.

(de nem adták ingyen a lekvárt)

Eszébe sem jutott senkinek, hogy a lekvárt ingyen adja. Ott sorakoztak a különböző nagyságú és színű csuprok előttem, és mindegyiknek megvolt a maga ára. Átkutattam a zsebeim, de csak némi aprópénzt találtam, ami semmire nem volt elég. Kissé hátrébb húzódtam az árusoktól, és vártam a megfelelő pillanatot, hátha mégis szerencsém lesz. Velük szemben ültem le, elővettem a dohányzacskómat, és nagy türelemmel tömködtem a kifakult pipám. Néztam a nők lábát, ahogy elhaladtak előttem, némelyiket meg is kívántam, de lusta voltam, hogy szóba is elegyedjek, inkább csak sercintettem egyet-egyet utánuk. Lassan múlt az idő, de én ráértem, az árusok időnként eladtak egy-egy csuprot, de nem igazán ment az üzlet, ideges pillantásokat vetettek hát felém. Én magam sem értettem, mire is várok, de ők még nálam is kevésbé. Amikor megjelentek a rendőrök, magukhoz rendelték őket, sutyorogtak valamit, és felém mutogatva tömködték lekvárral a zsebeiket. Minden lekvár más színű volt, más színben játszott az eper-, más színben a barack-, és más színben a szilvalekvár. Egyben azonban mégis hasonlítottak: az árusok minden csuporba egy-egy birkaszemet raktak, különböző színű birkaszemeket. Minden mondat akár egy újabb ajtó is lehetne, ajtó egy

újabb mondatra, és így szép lassan végigyalogolhatnék rajtuk, gondoltam. A rendőrök hozzám léptek, a papírjaimat kérték, és közben ijedten matattak a szatyraikban. Előkerestem a papírokat, nézegették őket sokáig, de mivel minden rendben volt, nem tehettek velem semmit. Mondták ugyan, hogy jobb lenne, ha lassan elszompolyognék, de mivel nem vétettem a törvény ellen, nem alkalmazhattak erőszakot. Az egyik a pisztolyával babrált, mondtam, jóban vagyok az Elnökkel, éreztem, ha nem adom fel, talán estig nézhetem az árusokat, amint a lekvárjaikat pakolgatják. A piactéren újabb és újabb nők haladtak át, némelyik odaköszönt a rendőröknek, gondoltam, akár prostituáltak is lehetnek, hallottam sztorikat arról, hogyan egyeznek ki így a rendőrökkel, csak hogy egy kis betevő falathoz jussanak. Dél felé közeledtünk, a dzsámi felől kiabálás hallatszott, pár lövés, gondoltam, végre megszabadulok a rendőroktól, de azok, mintha semmit sem hallottak volna, továbbra is mellettem maradtak, várva, hogy elkotródjak. Vagy ha el nem is kotródok, legalább a lekvárárusokat hagyjam békén, mondták. Esetleg felhívhatom az Elnököt, mondtam, mire a nagyobb darab megkért, az Elnököt hagyjuk ki ebből. Vannak fontosabb ügyei is ennél, nemde?, kérdezte a másik, és úgy tett, mintha rám kacsintana. Amíg velem próbáltak diskurálni, az árusok lassan pakolástak, először kinyitották az összes csuprot, egy hatalmas lavórba öntögették össze a lekvárokat, majd egyesével kiszedegették a birkaszemeket. Vízrel lemosták, majd az asztra tették őket, pont oda, ahol az előbb még a csuprok álltak. Némelyik birkaszem kacsingatott rám. Némelyik pislogott, de a legtöbb már régen megmeredt. Az egyik rendőr megkérdezte, van-e cigarettám, mondtam, csak pipadohányom van, de abból nem kért. Akkor megcsörrent a mobilom, az Elnök volt, kérdezte, merre járok, mikor várható az érkezésem. Nem tudom, mondtam az Elnöknek, problémám adódott. Az Elnök mondta, siessek, és megszakította a vonalat. Jól van, mondta a nagyobb rendőr, menjünk. Lassan indultunk meg, végig a piacon, egy-egy teaház előtt megálltunk, a rendőrök türelmesen diskuráltak a tulajdonosokkal, majd amikor azok átadták a védelmi pénzt, továbbhaladtunk. A piacot elhagyva egy szűk sikátorba értünk, a rendőrök mondták, hogy álljak meg, és forduljak a fal felé. Éreztem, amint a nagyobb darab rendőr kezeivel végigtapogatja a testem, kissé megborzongtam, majd a hatalmas ütéstől, amit a fejemre mért, elvágódtam a macskakövön. Amikor magamhoz tértem, sajgott mindenem. Feküdtem a földön véresen, néztem a kőből faragott hidat, a híd ívét, amit több ezer éve formázhattak meg a hozzáértő kezek, arra gondoltam, erre én soha nem lennék képes, minden kődarabból újabb kődarab, minden mondatból újabb mondat, felálltam, a távolban láttam, amint a rendőrök két fiatal lánnyal beszélgetnek. A másik irányba indultam meg, megálltam a híd közepén, s köptem egy nagyot a folyóba. Mondtam, hogy ne zavarjanak.

Mikus Csaba fotói

